

PTUJSKI TEDNIK

Štrv. 26

CENA 20 DIN

Ptuj, dne 14. julija 1961

Letnik XIV

Naloge turizma v občini

Naš Ptuj je bogat s kulturno-zgodovinskimi spomeniki in je sam po sebi značilno srednjeveško mesto ter ima okolico, ki je obdarjena z izrednimi lepotami in bogata po etnografskih značilnostih. Vsak turist bo našel na tem delu slovenske zemlje v izobilju tisto, kar ga bo navdušilo ter ga navdalo z lepoto, pa tudi z znanjem. Zato je dolžnost vseh nas, da ustvarimo vse pogoje, da postane Ptuj, ki je po svoji legi in preteklosti ter skrb, s katero je čuval svojo starostnost, budil in čutil kulturne tradicije preteklosti, najpomembnejše turistično središče v severovzhodni Sloveniji. Da bomo to tudi v veliki meri dosegli, nam jamči perspektivni program razvoja turizma v mestu in občini Ptuj, ki so ga naši turistični delavci sestavili in ga je v posebni brošuri izdala Mariborska turistična zveza.

V tem članku pogledimo najvažnejše naloge perspektivnega programa razvoja turizma v ptujski občini.

Najvažnejša naloga je graditev novega hotela, za katerega je bil gotov načrt in elaborat leta 1960. V zimskih mesecih 1960 in 1961 so bili položeni temelji za hotel in so se začela gradbena dela. Hotel bo zgrajen v letu 1961 in leta 1962 bo nudil turistom prenočišča in hrano. Imel bo 56 ležišč, 250 sedežev, restavracijo, kavarno, bife in haloško klet. V hotelu bo tudi konferenčna soba za 25 ljudi. Hotel bo imel dva vrta: pred hotelom in za hotelom. Stal bo na prometni točki v bližini železniške postaje. S tem bo končno rešeno vprašanje prenočišč v Ptuj.

V grajski restavraciji, ki spada med najlepše restavracije v severovzhodni Sloveniji bo podjetje »Slovenske gorice«, ki je restavracijo zgradilo, letos uredilo še kopalnico, ki bo tako, da bo v grajski restavraciji poleg velike in lovske sobe še lepo opremljena kmečka soba, ki je bila že odprta 1. maja letos. Ob tej priložnosti v imenu Turističnega društva najlepša hvala delavskemu kolektivu »Slovenske gorice« in aglinemu direktorju podjetja tov. Francu Krivicu.

Skoraj vse ptujske gostilne so v zadnjih letih svoje prostore in sanitarije lepo uredile. n. pr. »Beli križ«, Zupančič, Novi svet, Bračič, Gostilna pri selmšču, Zadruga gostilna Breg in bife na kolodvoru. Letos si ureja svoje prostore in sanitarije gostilna »Pri Roziki« ki si je že pred leti uredila svoj lep vrt. Tudi gostilna Pri prsti si bo v nekaj letih razširila in uredila svoje gostinske prostore in sanitarije. Tako bodo v petih letih vsa gostišča sodobno urejena in bodo lahko nudila turistom poleg lepih in zdravih prostorov tudi pristna haloška in slovenjgoriška vina ter prastra in okusna jedila. Ponovno bo treba odpreti v letnem času tudi gostišče »Švebovne« v Hrastovcu. Pomozno gostišče bo treba organizirati tudi v Podlehniku v bližini Ornikovi vili.

Za razvoj turizma bo prav tako pomembno letno kopališče, ki bo zgrajeno blizu nove hidrocentrale Hajdoše pri Ptuj. Kopališče bo uporabljalo toplo vodo (ca. 25 °C), ki bo prišla iz generatorja hidrocentrale. Poleg kopališča bo urejeno športno igrišče. Ker bo nastalo z graditvijo hidrocentrale 3 km dolgo in 1 km široko jezero, bodo ustvarjeni vsi pogoji za čolnarjenje. Ob jezeru bo postavljen camping, bife in weekend hišice.

Letovišče Bori bo v petih letih povečalo kapaciteto ležišč na 100. Sobe bodo imele toplo in mrzlo vodo, centralno kurjavo in kopalnico. Uprava letovišča gradi sedaj kopališče — bazen v velikosti 25 metrov. Kopališče bo primerno tudi za plavalne tekme.

Turistično društvo Gomila v Slovenskih goricah si je postavilo za nalogo urediti pri razgledniku gostišče v obliki slovenjgoriške

zidanice, ki bo imela 4 ležišča.

Na Ptujski gori, ki je naš najpomembnejši gotski spomenik, bo potrebno sodobno gostišče in ustanoviti turistično društvo. Prav tako je potrebno gostišče v Dornavi, kjer je pomemben kulturnozgodovinski spomenik — baročni grad.

Se letos je treba odpreti gostišče na Mestnem vrhu, ki je bilo pred leti ukinjeno. Tudi v Ljudskem vrtu, ki je najlepša točka v Ptuj in kjer je sedaj urejeno otroško igrišče ter ribnik, je tudi potrebno gostišče. Stara stavba bi se morala podreti in zgraditi nova, ki naj bi bila v lovskem slogu. V nekaj letih moramo doseči, da bosta nastali na Okiču in na Dravinjskem vrhu v Haložah prepotrebni gostišči. Gostišči bi bili velikega pomena za razvoj turizma v najlepšem delu Hačoz.

Pomagati bo treba tudi mestnemu muzeju v Ptuj, da bo prenesel zbirko vinarskega muzeja iz stolpa ob Dravi v prostore na gradu. Stolo bi bil primeren za razne razstave ali pa bi ga bilo mogoče spremeniti v posebno opremljen gostinski obrat. Ponovno bo treba oživiti tudi ptujsko razstavo kot kmetijsko razstavo okraja Maribor, morda celo pod okriljem Mariborskega tedna.

Med ostale naloge za izboljšanje turizma v ptujski občini spada še ureditev cest v Slovenskih goricah in Haložah. Prav tako je treba še poživiti avtobusni promet v ptujski občini in jo povezati z avtobusnim prometom z drugimi sosednimi okraji in občinami.

Organizirati je treba tudi prodajo spominčkov v restavraciji na

gradu. V šolah bo treba uvesti obvezen pouk o kulturnozgodovinskih spomenikih in prirodnih lepota Ptuja in ptujske okolice.

Perspektivni program Turističnega društva v Ptuj je precej obširen in ga bo moral izvajati Obč. LO Ptuj ob pomoči društva več let. Vsekakor pa se bo na tak način po nekaj letih zunanje lice

Ptuja precej spremenilo ter privabilo še več domačin in tujih turistov. Le na ta način se bo lahko severovzhodna Slovenija, ki ima vse pogoje, turistično primeren dvignila, njene prirodne lepote ter kulturnozgodovinski spomeniki pa bodo dostopni najširšemu krogu domačin in tujih turistov.

Jozef Maučec

Praznik šoferjev

Vsako leto 13. julija praznujejo šoferji svoj praznik. Letos je bila njihova proslava obenem tudi počastitev 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov. Ta datum so šoferji izbrali zato, ker so 13. julija 1943 prvič stopile v akcijo prve partizanske mobilne enote, ki so sodelovale pri zavzetju Žužemberka in jim je pripadel levi del pri zmagi, ki jo je slavila partizanska vojska tistega dne. Ta dogodek in tudi poznejše akcije mobilnih enot vzbujajo danes zavest pri slehernem šoferju, najsi je poklicni šofer ali šofer amater.

Avtomoto zveza Slovenije je praznovala dan šoferjev po vsej Sloveniji v nedeljo 9. julija. V Ptuj je bila tega dne povorka motornih vozil z območja ptujske občine. Kolona vozil je imela zbirališče na Bregu in je krenila preko novega mostu mimo nove lekarnice, okrog gradu in po Presernovi ulici na Trg mladinskih delovnih brigad, od tam pa na Žilvski trg, kjer so se vozila zbrala pred svečano tribuno.

V sprevodu je sodelovalo preko 70 motornih vozil. Na čelu kolone so vozili pripadniki ljudske milice, za njimi pa so se uvrstila v sprevod vozila podjetij in ustanov: Rdečega križa, Avtozbornice, Petovle, Slovenskih goric, Panonije, Avtomoto društva Ptuj, in drugih. Vozila so bila lepo okrašena in letaki z napismi kot na

primer: Vse sile za varnost v prometu! Utrujamo prometno disciplino! V treznem vozaču zdrav duh! Vsak šofer bodi član združenja! In podobna. Kolono je spremljala godba DPD Svobode Ptuj, ki je skrbela za dobro voljo gledalcev in šoferjev v sprevodu. Na žilvskem trgu se je kolona ustavila pred okrašeno tribuno. Na tej se je zbrala skupina političnih in upravnih funkcionarjev občine in okraja, kakor: predsednica ObLO Ptuj Ljotica Stropnikova, sekretar ObčK ZKS Ptuj Janko Vogrinec, predsednik ObO SZDL Ptuj Branko Gorjup in drugi. Prisotne je pozdravil pred-

sednik ptujskega združenja šoferjev in avtomobilistov Ivan Pšajd. Sledili so nagovori Branka Gorjupa, Rudija Novaka, Toneta Igliča. Vsi so spregovorili o pomenu praznovanja ter o nalogah in problemih združenja šoferjev in avtomobilistov.

Po slavnostnih govorih je Ivan Pšajd razdelil nagrade in priznanja šoferjem, ki so v desetih letih obstoja združenja največ prispevali za skupnost. Denarne nagrade pa so prejeli tudi šoferji, ki so jih določila podjetja za svoje šoferje za uspešno delo v podjetjih. Nagrajeni so bili:

KOLONA AVTOMOBILOV PRED POVORKO

KAKO BOMO POTOVALI NA PROSLAVO V LJUBLJANO

V Ljubljani bo, kakor je splošno znano in tudi v našem listu smo že pisali o tem, 21. julija t. l. osrednja republiška proslava 20-letnice revolucije. Iz ptujske občine se je prijavilo do 6. julija t. l. že nad 2000 udeležencev proslave, ki bodo potovali v Ljubljano z avtobusi in tovornjaki, z osebnimi vozili in vlakom.

Z naslednjim želimo obvestiti udeležence proslave v Ljubljani s prireditvami, ki se jih bodo na dan proslave lahko udeležili v Ljubljani in z nekaterimi podrobnostmi v zvezi s potovanjem v Ljubljano.

Prireditve na dan proslave

Z izbranimi sporedi dobo nastopili najpomembnejši umetniški ansambli in športne skupine. Opera, drama, mestno in lutkovno gledališče za ta večer pripravljajo posebne prireditve. Nekateri na prostem, druge v

Vsi v Ljubljano!

V petek, 21. julija 1961 na predvečer dneva vstaje bo v Tivoliju v Ljubljani osrednja republiška proslava 20. obletnice vstaje naših narodov.

Vsa Ljubljana bo eno zabavišče v luči bengalskega ognja.

Pozivamo vse prebivalstvo občine Ptuj, vse gospodarske in druge organizacije k čim večji udeležbi.

Vozil bo tudi poseben vlak s 50 odst. popustom.

Odbor za praznovanje 20. obletnice vstaje pri obč. odboru SZDL Ptuj

Glasi Socialistične zveze delovnih ljudi za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik« zavod s samostojnim finanstranjem

Odgovorni urednik: Anton Bauman.

Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8.

Telefon 156, čekovni račun pri Narodni banki Ptuj št. 604-19-3-206

Rokopisov ne vračamo.

Tiska Mariborska tiskarna Maribor.

Celotna naročnina za tuzemstvo 1000 din, za inozemstvo 1500 din.

Naš komentar

Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je v okviru svojih državnih obiskov odpotoval konec prejšnjega tedna v Moskvo. Po sklepu sovjetske in jugoslovanske vlade naj bi se zunanja ministra sestala od časa do časa in zamenjala nazore o mednarodnih vprašanjih in o medsebojnih odnosih.

Jugoslovanskega visokega gosta je sprejel premier Hruščev, dvakrat se je uradno srečal s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom. Razen tega si je ogledal znamenitosti Moskve, Leningrada in se razgovorjal s prvim podpredsednikom sovjetske vlade Mikojanom. Že na svečanem sprejemu v soboto je dejal, da razlike v nekaterih zadevah, ki so prišle do izraza v medsebojnih odnosih, ne bi smele predstavljati ovire, temveč bi morale spodbujati obe vladi, da krepita in poglabljata stične točke. Omenil je tudi dosežanje uspešno sodelovanje, posebno na gospodarskem in kulturnem področju, in dejstvo, da imata obe državi v mnogih mednarodnih vprašanjih iste ali podobne nazore.

KUVAJTSKI VOZEL

Kuvajtsko žarišče nemirov je razmeroma mirno. Vanostni svet, ki se je sestel na prošnjo kuvajtske vlade, ni sprejel nobene odločitve. Britanci so predlagali, da na obeh straneh, t. j. na kuvajtski in iraški, ne bi uporabili sile, o čem, ki so jih poslali na iraško-kuvajtsko mejo (gre za skoraj 20.000 vojakov), pa so predvideli molčali. Delegacija ZAR je predložila, naj bi se britanske čete takoj umaknile, vendar večina predloga ni sprejela.

In vendar je razprava pokazala, da nihče ne more mirnega srca gledati tuje vojske v Kuvajtu, posebno še, ker je očito, da se za izjavami o »zaščiti dežele pred tujim napadom« skrivajo britanski — petrolejski interesi. Na drugi strani pa si arabski svet ne želi, da bi Irak prisvojil po nafti bogato ozemlje in bi s tem postal največja petrolejska sila na Srednjem vzhodu.

V Londonu sedaj pravijo, da bi kuvajtske interese lahko branile čete OZN, ki bi nadomestile britanske, vendar gre bolj za pesek v oči javnosti, ki nikjer na svetu ne trpi tuje zasedbe.

VREME

ALI ZASEDANJA NE BO?

Petnajstega t. m. bi se morala v bližini Leopoldville sestati kon-

goška skupščina, vendar kaže, da se Leopoldvilska vlada boji morebitnih njenih sklepov. Po izjavah nekaterih diplomatskih predstavnikov zakonite Gizegovne vlade bo vsaj 120 poslancev podprlo Lumumbovo linijo, to pa predstavlja večino. V Leopoldvillu si prizadevajo, da bi dobili podporo poslancev iz Katange, toda tamkajšnji predsednik Combe se od dne, ko so ga v Leopoldvillu izpustili iz ječe, vede svojevoljno in se ne namerava ravnati po doležbah sporazuma, ki ga je pred osvoboditvijo podpisal. Prav lahko se zgodi, da bodo torej konferenco niz tehničnih razlogov ponovno preložili.

ZAOŠTROVANJE ZDA-SZ

Te dni je močno odjeknila vest v svetu, da SZ ne bo več zmanjšala svojih oboroženih sil. Ta sklep opravičuje z zahodnimi oborožitvenimi prizadevanji, ki jih Zahod ne skriva, pa tudi s pospešenim oboroževanjem nekdanjega svetovnega napadalca — Zahodno Nemčijo. V Moskvi je bila te dni tudi velika letalska parada, v kateri so prikazali najnovejše dosežke sovjetske vojaške letalstva. Na drugi strani v ZDA groze, da bodo spet pričeli z atomskimi eksplozijami in sicer najprej s podzemskimi.

Ni čudno, če svet zelo zažrbljeno gleda na priprave na razorožitveno konferenco, ki jo pripravlja SZ in ZDA. Tudi na ženevskih pogajanjih o prenehanju jedrskih poskusov je slišati vse preveč ostrih besed in očitkov. K temu dodajamo še najnovejšo sovjetsko spomenico o Nemčiji in Berlinu, ki jo skušajo na zahodu sedaj prikazati kot ultimatum, četudi v bistvu ne postavlja nič novega.

BEOGRAJSKA KONFERENCA

Ni čudno ni, če pričakuje miroljubna svetovna javnost zelo mnogo od septembrskega sestanka šefov vlad neblokouskih dežel v Beogradu. Razumljivo je, da tu ne bodo našli rešitve Aladinove svetilke, pač pa bodo skušali po najboljših močeh in željah najti pot, ki bo preprečila novo svetovno zaostrovanje. Dežele — pristasi neblokouske politike — bodo skušale na podlagi politike miroljubnega sožitja posredovati med blokousko opredeljenim svetom. Zato so tudi nekateri zahodni komentariji, češ, da bodo ustvarile »strefi bloka«, nesmiselnosti in samo kažejo nerazumevanje resnične miroljubne politike.

svojih hišah, kino podjetja pa bodo predvajali izbrane filme.

OPERA: na odprtem odru ljubljanskega festivala v Križankah bo uprizorila skrajšano predstavo »Prodane neveste«. Nastopili bodo skupen orkester, zbor in balet ljubljanske in mariborske opere.

DRAMA IN MESTNO GLEDALIŠČE: pripravljata improvizirano predstavo na prostem »SNG na osvobojenem ozemlju«.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE bo pripravilo premiero »Volk in štirje kozliči«. Predstava bo na Resljevi cesti. Ta ansambel bo nastopil še z igrice »Babica«, ki jo je prikazal na različnih krajih.

INVALIDSKI PEVSKI ZBOR, koroški in primorski pevski zbor bodo nastopali na gostiščih v mestu, kjer bodo izpolnjevali odmore med plesom. Ta spored bodo dopolnjevali tudi humoristi — Ježek in drugi.

EKSPERIMENTALNO GLEDALIŠČE pripravljata revijo »Kri v plamenih«, kar je pregled socialne pesmi v 20 letih.

SPORT IN JAZZ: na novem stadionu ob muzeju NOB bo mednarodna košarkarska tekma Olympia — Akademik (Sofija). Nastop bo združen s koncertom lahke glasbe združenih orkestror RTV. Nastopili bodo tudi pevci — solisti. Na tem prostoru pa bo plesišče za več tisoč parov.

VSI MUZEJI, galerije in razstave bodo ta dan odprti do 24. ure. Zagotovljeno bo povsod strokovno vodstvo. V mali galeriji bo razstava s tematiko osvobodilne borbe, v moderni galeriji pa bo na IV. mednarodni grafični razstavi podelitev nagrad za najboljšo grafiko (Človek in humanizem).

Na osrednji republiški proslavi bodo sodelovale tudi mladinske delovne brigade. Z lokalnih delovnih akcij bo prispelo ta dan v Ljubljano 19 delovnih brigad, iz vrst šolske mladine, ki bo avgusta šla na zvezno in lokalne akcije, pa bodo okrajni komiteji LMS ustanovili še 13 brigad.

Ker predvidevajo, da bo prišlo na to vseljudsko zborovanje v Tivoliju veliko ljudi z osebnimi in drugimi motornimi vozili, so že ukrenili vse potrebno, da bo zagotovljena varnost prometa.

Navodila voznikom

V kolonah bodo vozila vsa motorna vozila, razen motornih koles. Vsaka kolona bo imela vodjo, ki bo skrbel za enakomerno hitrost in morebitne postanke. V Ljubljani bodo lahka vozila parkirala na desni strani Tržaške ceste, težka pa na Mirju. Vsako vozilo, razen motornih koles, bo

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ekonomске enote in delitev dohodka po delu

Glede na nove predpise o delitvi dohodka gospodarskih organizacij, ki jih je sprejela Zvezna ljudska skupščina na splošnem zasedanju, so pred gospodarske organizacije postavljene odgovorne naloge, kako te predpise upravičiti v življenju, tako, da bodo ti odločilno vplivali na povečanje dohodka gospodarskih organizacij, kakor tudi osebnega dohodka delavcev, in kako slednje pritegniti k neposrednemu upravljanju podjetja.

Novi predpisi dajejo pobudo za oblikovanje ekonomskih enot v gospodarskih organizacijah. S temi predpisi se daje ekonomskim enotam materialna osnova, organom ekonomskih enot pa pravica odločanja o gospodarjenju znotraj ekonomskih enot ter odločanje o vprašanjih iz delovnih razmerij. Na osnovi take, višje notranje organizacije v podjetju, s prenosom materialne osnove in kompetence na neposredne proizvajalce, naj bi se zagotovili osebni dohodki po delu ter okrepilo upravljanje proizvajalcev in s tem nadaljnje ureditve socialistični odnosi v kolektivih.

Gospodarske organizacije so dolžne do konca leta 1961 sprejeti pravilnike o delitvi čistega dohodka in pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, v katerih naj bi uzakonile gornja načela.

V zadnjih dveh letih so mnogi delovni kolektivi uvedli notranje razdeljevanje sredstev za osebe

dohodke po osnovnem načelu: vsakemu po njegovem delu. To se s tem sproti ustvarjalne sile. Predvsem pa je povečala zainteresiranost proizvajalcev za rezultate poslovanja in gospodarjenja nasploh.

S spremembo razdeljevanja osebnih dohodkov po delu pa se ni spremenila samo tehnika notranje delitve sredstev, ampak pomeni to tudi globljo družbeno spremembo notranjih odnosov med delavci v podjetju. V njih se namreč vedno bolj pojavlja zavest, da vsaka osebnost dohodkov ni odvisna od raznih organov izven podjetja, temveč v glavnem samo od njihovega odnosa do dela in gospodarjenja. Tako delavci v podjetjih niso postali samo izvajalci sprejetih nalog, ampak tudi zavestni soupravljalci.

Podjetja, ki so uvedla nagajevanje in razdeljevanje sredstev po delu, so dosegla v preteklih obdobjih pozitivne rezultate v proizvodnji in ustvarjanjem večje količine dobrin, in to, ob nižjih proizvodnih stroških. Za družbo seveda niso važni samo gospodarski rezultati, ampak je važna predvsem spremenjena zavest delavcev, da podjetje ni nekaj tretjega, ki mu plačuje za njegovo delo plačo, ampak da predstavlja to podjetje vsi delavci in da je samo od njihovega odnosa do dela odvisna višina osebnih dohodkov.

loški proces, organska sestava vloženih sredstev, stopnje organiziranosti podjetja, stopnja razvitosti vzpodbudnih oblik razdeljevanja dohodkov, zrelost kolektivov itd. To se pravi, da je ekonomski položaj ekonomskih enot in njihova velikost odvisna od tega, kako daleč hočejo in objektivno morajo v posamezni gospodarski organizaciji razviti neposredno upravljanje. Zato ni govora o ekonomskih enotah tam in v tistih primerih, ko ekonomsko enoto predstavlja nekaj delavcev, ki v gospodarski organizaciji ne predstavljajo niti določene proizvodne, niti določene gospodarske skupnosti. Za gospodarjenje v ekonomski enoti morajo v malih veljati vsa tista načela, ki veljajo za gospodarjenje in razpolaganje s čistim dohodkom za celotno gospodarsko organizacijo.

2. Katere samoupravne pravice kaže prenesti na ekonomske enote?

Tudi na to vprašanje ni mogoče dati nekega enotnega recepta, ki bi veljal za vse gospodarske organizacije. Kot smo ugotovili, predstavljajo ekonomske enote eno izmed oblik razvoja delavskega samoupravljanja v smeri neposrednega upravljanja, zato je obseg pravic, ki bi se naj prenesle na ekonomske enote, odvisen od strukture podjetja, stopnje organiziranosti podjetja, od velikosti ekonomskih enot itd.

Pristojnosti, ki pripadajo gospodarskim organizacijam, lahko na splošno razdelimo na tri osnovna področja:

a) prvo področje so delovna razmerja, disciplinske zadeve in organizacija proizvodnje.

S tega področja se lahko prenese na ekonomske enote, če so te primerno velike vse zadeve glede delovnih razmerij (sprejemanje, odpovedi, nadurno delo, disciplinske zadeve, materialna odgovornost), razen tistih zadev, ki po veljavnih predpisih spadajo v neposredno pristojnost centralnega delavskega sveta. Prav tako se lahko prenese na ekonomske enote pravica sprejemanja proizvodnega finančnega plana, ki pa mora biti v skladu z gospodarskim planom podjetja kot celote. S tem, da bo celoten kolektiv ekonomskih enot sodeloval pri sprejemanju proizvodnega finančnega plana, ta ne bo več predstavljal nekega plana, ki jim je bil postavljen od »zgoraj«, ampak je to realno predvidevanje in postavljanje nalog samih delavcev, ki jih je treba tekom leta izvršiti. Ker bo to njihov plan, se bodo tudi mnogo bolj zavzeli za njegovo izvršitev.

b) Drugo področje je nagajevanje po delu in v zvezi s tem tak ali drugačen nivo osebnih dohodkov.

Po 15. členu Zakona o sredstvih gospodarskih organizacij so 3 osnovni možni načini delitve čistega dohodka. Gospodarska organizacija lahko:

1. razdeli čisti dohodek v glo-

balu na ekonomske enote brez razdelitve na del za osebne dohodke in del za sklade, tako da vsaka ekonomska enota sama odloča, koliko bo iz svojega čistega dohodka razdelila na osebne dohodke in koliko bo vnesla v svoje sklade. Tako decentralizacija se da izvesti le v dobro organiziranih podjetjih z razvitim delavskim samoupravljanjem, ki jamči za enotno gospodarsko politiko podjetja;

2. najprej izvrši osnovno razdelitev čistega dohodka na del za osebne dohodke in del za sklade in šele potem razdeli na ekonomske enote vsak del, tako da ekonomske enote opravijo samo nadaljnjo individualno razdelitev zneska, ki jim je bil dodeljen za osebne dohodke, prav tako pa razdelijo del za svoje sklade. Pri tem je možno, da prenese gospodarska organizacija samo del sredstev za sklade na ekonomske enote, in del si pa obdrži za centralni sklad;

3. izvrši osnovno razdelitev čistega dohodka na osebne dohodke in na sklade, pa na ekonomske enote prenese samo del za osebne dohodke, razdelitev na sklade pa izvrši podjetje samo.

S tem prepušča zakon gospodarski organizaciji možnost, da opravi delitev čistega dohodka na ekonomske enote po svojih potrebah, pogojih in možnostih v skladu z možno stopnjo samostojnosti teh enot in da gre po poti, ki bo dala najboljši rezultat.

c) Tretje področje predstavlja odločanje o razširjeni reprodukciji.

Glede razpolaganja s fondi lahko prepušči gospodarska organizacija ekonomskim enotam sredstva za tekoče vzdrževanje, za delno razširjeno reprodukcijo, za skupno potrošnjo in podobno.

Povsem jasno je, da odpre decentralizacija upravljanja nebroj problemov kvantitativne narave: posamezne ekonomske enote so različno tehnično opremljene. Nekateri menijo, da zaradi teh zadev ne kaže uvajati ekonomskih enot. Toda omenjeni materialni problemi v vsakem primeru ostajajo, in če se uvedejo ekonomske enote, se samo odpre možnost, da se bodo ekonomsko uredili. To se pravi, ravno decentralizirano uveljavljanje razgrne pred kolektive dejanske probleme, pokaže in angažira notranje rezerve, odkrije neskladnosti v proizvodnih procesih in kar je bistveno, angažira pri reševanju teh problemov tiste sile, ki hočejo in morajo te probleme urediti, to je neposredno ekonomsko zainteresirane proizvajalce.

VIKTOR MAKOVEC
(Dalje prihodnj)

DOPISUJTE V
PTUJSKI TEDNIK

Kako bomo potovali na proslavo v Ljubljano

(Nadaljevanje s 1. strani)

morajo imeti parkirno tablico, ki jo bo vsak voznik brez vsake odškodnine prevzel na postaji Ljudske milice. Brez tablice ne bo mogoče parkiranje v Ljubljani.

Posebno naj vozniki pazijo, da bodo kamioni urejeni in opremljeni za prevoz ljudi, zato naj vozila pregledajo občinske komisije za promet, ni pa potreben tehnični pregled. Kamioni morajo imeti stranice, visoke najmanj 1,25 m, s seboj pa naj imajo tudi platna in dobro namočene klope, da bodo potniki lahko sedeli. Na cestah bo zagotovljena servisna služba, prav tako pa tudi prva pomoč.

Praprave za potovanje

Sindikalne podružnice in avtomoto društva še vedno zbirajo prijave za udeležbo na proslavi v Ljubljani. Da bi omogočili odhod vsem, ki si želijo h

to veličastno srečanje, naj delovni kolektivi za ta dan tako določijo delovni čas, da ne bo delo oviralo udeležbo. Samoupravni organi in sindikalne organizacije v podjetjih pa naj v okviru svojih možnosti krijejo tudi stroške za prevoz svojih članov v Ljubljano in nazaj. Krajevne organizacije SZDL in druge organizacije pa naj bi zbrale prijave med svojimi člani ter se dogovorile za njihov prevoz z motornimi vozili ali vlaki. Na vseh železniških postajah bodo prodajali skupinske vozne karte s 50 % popustom. Ta popust velja od 12. ure dne 20. julija do 22. julija, za povratek pa od 00.00 ure dne 22. do 24. ure dne 24. julija.

Da ne bi bilo zastoja pri odhodu vlakov s postaj, je nujno, da vodje skupin kupijo že nekaj dni pred potovanjem skupinske vozne karte.

Kratke vesti

ČESTITKE OB DNEVU VSTAJE ČRNOGORSKEGA LJUDSTVA

Ob 13. juliju, dnevu vstaje črnogorskega ljudstva, je glavni odbor SZDL Slovenije poslal glavnemu odboru SZDL Črne gore čestitke. V čestitkah je poudarjeno, da nam enotnost in bratstvo, skovano pod vodstvom KPJ v dneh vstaje, ter uspehi v naši socialistični graditvi, ki so ob praznovanju 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov tako očitni, dajejo novih moči, da v naši socialistični domovini skupno ustvarjamo še lepše in srečnejše življenje.

Predsednik ljudske skupščine Črne gore Blažo Jovanović je priredil včeraj v Titogradu sprejem ob prazniku vstaje črnogorskega ljudstva.

Gospodarska delegacija Jugoslavije odpotovala v Kambodžo in Indonezijo

Jugoslovanska gospodarska delegacija, ki jo vodi član zveznega izvršnega sveta in predsednik komiteja za zunanjo trgovino

Nasilno zaustavljena motorna ladja »FRANO SUPILO«

Reka, 13. jul. (Tanjug). Pomorska obalna radijska postaja na Reki je včeraj popoldne sprejela radiogram z motorne ladje »Frano Supilo«, v katerem poveljnik sporoča, da je ladjo nasilno zaustavila francoska fregata »F-772« — »Le Breton«, 35. milij od afriškega rtiča Cherchel. S francoske ladje so poslali motorni čoln z osmimi oboroženimi vojaki, ki so se povzpeli na motorno ladjo in pregledali dokumente. Ladja je lahko nadaljevala pot ob 17.30.

Ladja »Frano Supilo« je lastništvo ladijskega podjetja Jugoslovanska linjska plova na Reki. Trenutno je na redni poti na progi Jadran-severna Evropa.

Sergej Kraigher, je odpotovala včeraj v Kambodžo in Indonezijo, kjer se bo razgovarjala o trgovinski izmenjavi in širšem gospodarskem sodelovanju.

K uredbi o uporabi družbenih sredstev za osebne avtomobile

Uredba o uporabi družbenih sredstev za osebne avtomobile, ki jo je sprejel ZIS na zadnji seji, bo veljala od 1. avgusta. Državlani, ki imajo pravico do uporabe osebnih avtomobilov v družbeni lastni, lahko po desedajšnjih predpisih uveljavljajo to svojo pravico do 31. decembra. Glavni namen te uredbe je, da lahko državni organi, ustanove ter gospodarske in družbene organizacije uporabljajo službene avtomobile samo za tiste posle, ki jih ni mogoče opraviti z vozilom javnega prometa.

— Britanski obrambni minister Watkinson je sporočil, da bo v jeseni prišel zahodnomorjski tankovski bataljon na urjenje v Veliko Britanijo. Poročilo bodo prisile tudi druge zahodnomorjske enote. (AP)

— Predsednik finske vlade Kekkonen je zbral mandat za sestavo nove vlade guvernerju Lanttoju Miettunnu. Pričakuje, da bo skušal sestaviti nov kabinet kot koalicijsko kmečko stranko in nekaterih strank sredine. (AP)

MORDA ŽE 16. ALI 17. RAZGOVORI V EVIANU?

Kairo, 13. jul. (AP). Podpredsednik začasne alžirske vlade in minister za zunanje zadeve Krim Belkadem je izjavil, da je njegova vlada pripravljena nadaljevati razgovore s Francijo kadar koli, morda 16. ali 17. julija. Alžirska delegacija je pripravljena podpreti vsako prizadevanje, da bi odstranili ovire za uspešno nadaljevanje pogajanj. Dejal je, da predstavlja glavno oviro v razgovorih to, da Francija ne priznati ozemeljske enotnosti in nedotakljivosti Alžira. Izrazil je pripravljenost začasne alžirske vlade, da nudi francoskemu prebivalstvu v Alžiru resnična jamstva.

LATINSKA AMERIKA NISO ZDA

Neki latinskoameriški funkcionar je pred nedavnim izjavil: »Celo desetletje go se ZDA vedle do nas kakor hladnokrvni bančnik, ki ga zanima samo njegov dobiček.« Ta odnos pa se je v zadnjem času v precejšnji meri spremenil. Odkar Američani s severa čutijo tako imenovano »komunistično nevarnost«, so se pričeli temeljiteje poglabljati v razmere v latinskoameriških državah. Med drugim o tem priča tudi nedavno študijsko potovanje posebnega odposlanca predsednika Kennedyja Stevenzona. Tudi ameriško in sploh zahodno časopisje je posvetilo problemom Latinske Amerike veliko pozornost. Britanski časopis »Tribune« je objavil daljši članek, iz katerega povzemamo najbolj značilne podatke.

Če bi hoteli z nekaj besedami povedati najbolj pereče probleme latinskoameriških držav, bi dejali, da težijo ta del sveta monokulturno poljedelstvo, ne-pismenost, lakota in bolezn, nizko raven narodni dohodek (večinoma premoženje ima v rokah peščica kapitalistov, ostali živijo bedno ali skromno), odvisnost od izvoza, politični nemiri itd. Kakih 80 odst. prebivalcev Latinske Amerike živi v revnih kolibah, povprečni letni dohodek prebivalca znaša od 55 do 100 dolarjev. Več kot polovica ljudi je nezadostno hranjena, razširjene so najrazlič-

nejše bolezni, več kot polovica ljudi ne spi v postelji. Pri vsem tem pa siromašne latinskoameriške države duše ogromni proračuni za vojaške potrebe.

Latinska Amerika je dobila manj kot tri odstotke skupne pomoči, ki so jo ZDA dale tujini od julija 1945 do julija 1960. V tem času je Evropa prejela 41,1 odst. te pomoči.

In kakšno je stanje v posameznih državah?

KOLUMBIJA

— Leta 1958 so v tej državi zrušili diktator generala Pinilla. Konservativna in liberalna stranka sta tedaj ustanovili združeno fronto.

Na tej podlagi je v senatu 40 liberalcev in 40 konservativcev, v predstavniki domu pa 76 liberalcev in 76 konservativcev. Ta rešitev naj bi zagotovila vladi trdnost, vendar tega niso dosegli. Proti temu »sporazumu« so skrajni konservativci in levo krilo liberalne stranke. Trdijo, da ta aranžma ni odraz javnega mišljenja. Toda obstoječe stanje lahko spremeni samo revolucija. Ustava velja namreč do leta 1972.

VENEZUELA

— Venezuela je bil svoj čas najbolj korumpirana policijska država, kjer o svobodi sploh nismo mogli govoriti. ZDA so oborožile diktatorski režim po izgovorih, da proti »komunistični nevarnosti« ljudska vstaja je vrgla režima diktatorja Jimenezja februarja 1959. Pod predsedstvom Romula Betancourta vlada v državi že dve leti parlamentarna vlada. Koalicija stranke demokratične akcije in socialnih kristjanov je teoretično objubil, da bo izvedla agrarno reformo in ustanovila nacionalno petrolejsko družbo. Venezuela je drugi najmočnejši svetovni proizvajalec nafte. V opoziciji so desni republikanci, maloštevilna levičarska socialistična stranka in maloštevilna komunistična partija. Trenutni položaj je zelo negotov. Desnica, ki jo podpirajo ameriški poslovni krogi, očita vladi, da je komunistična. Delavsko gibanje je tod najmočnejše, takoj za Mehiko.

ČILE

— Čilski državljani imajo desničarskega predsednika Rodrigera in koalicijsko vlado levo centra. Vlado podpirajo predvsem radikali, najmočnejša stranka v obeh domovih kongresa. Opozicijo predstavljajo desničarska liberalna stranka in konservativna stranka.

PANAMA

— Ima milijon ljudi, ki so zelo siromašni, in 50 ljudi, ki so zelo bogati. Je izjavil neki ameriški senator. Razmere so odraz velikega nasprotja med domačo revščino in 3000 bogatimi Američani v američkem pasu prekopa. Predsednik je dr. Roberto Chiari, desničarski vodja vladajoče opozicijske stranke.

KOSTARIKA

— Tu so bili v prizadevanjih za demokratizacijo že najbolj uspešni. Predsednik vlade José Figueres je dejal, da so ZDA odlikovale diktatorje, medtem ko so se prebivalci borili za svobodo.

NIKARAGVA

— Je policijska država brez primerne oblasti v državi ima v rokah Luis Somoza Debeli. Šestdeset odst. ameriške pomoči porablja za vojaške namene, da bi preprečili »komunizem«. Edino opozicijsko stranko, neodvisno liberalno stranko, so proglasili za nezakonito.

PERU

— 10 milijonov prebivalcev je dve desetletji spremljalo vztrajni boj med zmernimi in desničarskimi silami in levičarskimi protikomunističnimi silami narodne stranke. Leta 1956 so bile v državi relativno svobodne volitve. Zmagal je dr. Manuel Prado. Njegovo vlado sestavljajo predstavniki njegove zmerne demokratične stranke in levičarske demokratične fronte.

ARGENTINA

— Celo desetletje je bila ta država pod diktatorjem generala Perona, vse do leta 1955. Po začetni vojaški vladavi je »Union Civica Radical Intrastigence« dr. Frondizija zagotovila vsa mesta v senatu, večino v predstavniki domu in nadzorstvo v vsaki pokrajinski vladi. Vendar je na volitvah za delno obnovo predstavniškega doma lanske leto Frondizij izgubil precej mest.

GVATEMALA

— Revolucija 20. oktobra leta 1944 je zrušila diktatorstvo in 3,7 milijona državljani gvatemalske države doživeli demokratično reformistično vlado, ki se je želela bolj nagibala v levo. Leta 1951 so komunisti in socialisti uspeli, da je zmagal Jakob Arbenz. Eisenhowerjev režim se je zbal »komunizma« in pričel pripravljati invazijo. Polkovnik Castillo, begunec v Hondurasu, je izvedel in zrušil Arbenza. Castillo se umakel leta 1957, oblast je prevzel sedanji diktator Miguel Ydigoras.

Ob 20-letnici vstaje

Uporniki na Dravskem polju

težko, ko vidi v kakšno smrti nevarnost se podaja njegova žena, ki zbira krušne karte, denarne in druge prispevke za partizane, ki sprejema na svoj dom komuniste-ilegalce, pri njej tudi prenočujejo, daje jim hrano, zatočišče. Zanje prenaša pošto, orožje. Albin se kmalu vda in tudi sam pomaga Osvobodilni fronti.

Druge postojanka OF je pri Krambergerjevih v hiši, ki stoji v Novi vasi, severnem ptujskem predmestju. Vsa Krambergerjeva družina dela za osvoboditev, oče Franc, zaposlen v železniških delavnicah, član KP od leta 1928, njegova žena Nežka in 18-letna hčerka Stefka. Pri Krambergerjevih se oglašajo, se hranijo in prenočujejo ilegalci, kakor Rudi Finžgar, ki organizira v ptujskem okolišču mladino in nato odide k partizanom. Za njim živi pri Krambergerjevih Jože

Marn iz Trbovelj, okupator ga decembra ujame na begu blizu hiše in ga pozneje ustrelil. Nežka in Stefka opravljata kurirske poti za Osvobodilno fronto. Stefka prinaša iz Maribora zavoj ilegalnega tiska, Nežka ga v Ptuj razpečava med zanesljive znanke.

V Rabeljci vasi, drugem ptujskem predmestju stanuje Jakob Herceg, član KP in delavec v železniških delavnicah. Tudi on spremeni svoj dom v postojanko OF. Sem prihajajo ilegalci, predvsem Osojnik in Lacko. Tudi haloški komunisti iz leskovske okolice se oglašajo pri Hercegu, kjer dobivajo ilegalni tisk in navodila za delo Osvobodilne fronte.

V Stukih v zahodnem ptujskem predmestju je bila postojanka OF pri Hrenčičevih, ki jo je postavil zet Antonije

Hrenčič, proletarske matere. Domači sin Karl je skrival doma orožje, ga čistil in nato odajal naprej. Franc Peršon, mož domače hčerke Marije, je odšel na Pohorje k partizanom že julija 1941. Karl je s Ptujem povezoval hajdinske mladince. Kako so ga dobili gestapovci, smo že pisali, ko smo omenjali hajdinske upornike.

Postojanka OF je bila tudi v krojaški delavnici Maksa Murka na Ormoški cesti, kjer je delal tudi Maksov brat Adolf. Vsi v delavnici so bili povezani z OF, pomočnika in vojence. Sem so prinašali orožje, municijo in ilegalni tisk OF. Leta 1942 je okupator tudi to postojanko odkril in sodelavce OF obsodil na smrt.

V. R.

(Dalje prihodnjico)

Ptujčanka v tiskarni Slovenskega poročevalca v Ljubljani leta 1941

Ko je v Ptuj zagospodoval Hitlerizem in so nas Slovenci s prezirom pritisnili k tlom, sem se sredi maja poslovila od mame, bratov in sestre, sedla s kofčkom najnujnejšega na velik avtobus nemškega avtobusnega podjetja na Florjanskem trgu v Ptuj in se zapeljala v Maribor. V avtobusu so me obdajali naduti obrazi ptujskih Hitlerjevcev, prešerni od zmage, sama pa sem skrušena sedela med njimi, užaloščena Slovenka nad usodo svojega naroda. Govoriti je bilo potrebno nemško, sprevidnik in sofer nista odgovarjala na slovenske besede. Vse se je upiralo v meni, a zavest, da odhajam, da bom morda le dobila zaželeno propustnico za Ljubljano, je bila odredila. Želja se mi je izpolnila. V Mariboru so mi na policiji dovolili, da odidem za tri dni v Ljubljano. Moj namen pa je bil, da bom tam ostala, da se več ne vrnem pod nemškega okupatorja. Z

vlakom sem se odpeljala v Ljubljano.

Srečanje z znancom komunistom

Ljubljano sem pozdravila s posebnimi občutki, z zavestjo, da sem v slovenski metropoli, ki jo je začela glodati fašistična okupacija in v srcu je bilo bridko. Z balkona novega doma v četrtem nadstropju sem gledala na panoramo največjega slovenskega mesta in ljubezen do domovine ni bila nikoli tako velika kakor v tistih trenutkih, ko je bila ranjena zaradi izgubljene svobode. Misel na domači kraj, na starinsko mesto ob Dravi, kjer je bil moj dom in so tam živeli še naši domači sredi nemškega nasilja, me je kar naprej težila, povezana z usodo vseh Slovencev in Jugoslovancev. Črna senca je ležala nad vso domovino človeštva, nad Zemljo, kjer so baš tedaj reševali mednarodno spore s topovi, s streljanjem človeških bitij. Se nikoli v življenju nisem občutila tako globoko kakor tedaj in od tedaj dalje, da je komunistični svetovni nazor odrešnik sveta, glasnik mirnega sožitja in enakopravnosti med narodi.

V Ljubljani sem kmalu po svojem prihodu srečala svojega nekdanjega ptujkega znanca in komunisto, pravniko I. B. na ljubljanskem gradu, od koder sva nekega popoldneva uživala ob pogledu na mesto pod nama, mi je dejal: »Včeraj smo ustanovili Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet.« Tako vem, da je bilo tisto najino srečanje 23. junija 1941, dan za tem, ko je Nemčija napadla Sovjetsko zvezo.

Sprva sem ga osupla pogledala, zdela se mi je nemogoče, da se bomo z orožjem uprli veliki okupacijski sili. I. B. pa mi je pojasnil način gverilске vojne, ki bo imela sprva le male uspehe, a se bodo stopnjevali z rastjo oborožene sile, s številom zaplenjenega orožja naših partizanskih enot.

V tajni tiskarni

Avgusta 1941 me je I. B. peljal k svojemu mlademu delavcu Danilu v proletarski dom v Zelenci jami. Danilovi starši so živeli v kletnem stanovanju, v sobi in kuhinji menda s tremi otroki in celo s podnajemnikom. V sobi so bile postelje kakor v bolnišnici druga ob drugi. Dom je

bil skromen, a skrbno in čisto urejen. Čeprav sem bila po prepričanju komunistka, sem prvič stopila v proletarski dom zavednih proletarcev, prežetih z idejo revolucije. V Ptuj sem zaradi konspiracije spoznala le nekaj komunistov in se le z njimi po potrebi sestajala.

Danilov proletarski dom je bil zame veliko doživetje, stopila sem v hišo prijateljev, saj nas je združeval komunistični svetovni nazor in v vojni smo se počutili kakor člani ene same velike družine. Čeprav sem prihajala v Danilov dom le sem pa tja, se mi je zdelo, da se z družino že izdajna poznaj. Nismo veliko govorili, tam sem ostajala le po deset ali dvajset minut; prisrčen stisk roke in tople pogled je pomenil in povedal veliko.

Po prvem srečanju z Danilom me je I. B. peljal v bližino Zal, v drugi proletarski dom dveh mladih zakoncev, v drugo kletno stanovanje. Pri njiju smo v največji tajnosti začeli avgusta 1941 tiskati Slovenskega poročevalca. Tiskarna pri Zalahu je bila le ena izmed ciklostilnih tehnik, ki so zalagale Ljubljano z narodnoosvobodilnim tiskom.

Gospodinja v novi tehniki je imela kuhinjo v pritličju, v kleti pa dva prostora — spalnico in še klet, če se prav spominjam. Da bi ne bilo sumljivo, sva oba tiskarja prihajala na delo pol ure drug za drugim.

V hišo ni smel od članov OF nihče drug, kakor midva in Tonček iz centralne tehnike, ki je delo včasih nadziral. Gospodinja je stražila, da bi našo obvestila, če nam preti nevarnost.

Z delom sva pričela vsak petek okoli 7. ure zvečer. Pri prvem tiskanju je gospodinja opozorila, da v mirni noči odmevajo enakomerni udarci ciklostilnega okvira, s katerim sva udarjala ob tisku vsake strani. V enodružinski hišici je stanoval še hišni lastnik, ki ni smel zaslišati, kaj se v hiši dogaja. Z Danilom sva stroj podložila z mehko podlogo, menda z žaklji in se podala v drug prostor, pod gospodinjinjo kuhinjo in delala še previdneje, zato pa tudi počasneje. Ko sva spuščala okvir, sva ga počasi z namočenim valjčkom, pogladila matrico. Zdela se nam je, da še sama ne slišiva več svojih gibov.

Spominjam se, da se je Danilo, čeprav je bil precej mlajši od mene, hitreje utrudil, omagal in zaspal na koci v kotu. Sama sem pri delu vzdržala vso noč. Od okoli ene ponoči do štirih zjutraj sem tiskala sama, napravila do konca vse, kar so nama naročili, nato sem Danila zbudila in začela sva urejevati izvide po straneh in jih spenjati. Okoli šeste ure sva z delom končala. Pred nama so bili zaviti trije ali štirje snopiči po okoli 400 izvodov Slovenskega poročevalca, če se prav spominjam. Včasih sva tiskala tudi kak le-

ZA VEČJE PRIDELKE

Na včerajšnjem posvetovanju v Mariboru so z zastopniki občinskih LO razpravljali o enoletnem akcijskem programu v kmetijstvu, minimalnih agrotehničnih ukrepih in o zemljiških zakupih. Posvetovanja sta se udeležila še pomočnik sekretarja za kmetijstvo in gozdarstvo LRS inž. Janez Perovski in predsednik poljedelskega odbora pri republiški kmetijsko-gozdarski zbornici Igor Peternel.

● V razpravi so poudarili, da so kmetijske organizacije pri sestavljanju akcijskega programa uspešno sodelovale, da pa je sedaj opaziti, da so izvajanje prepuščali česu. Razen redkih izjem, zadruge in kmetijska gospodarstva še do danes niso narečila zadostne količine umetnega gnojila, semen in ostalega reprodukcijskega materiala, za uspešno izpolnitev enoletnega akcijskega programa za posamezne poljedelske kulture. Tak odnos je nerazumljiv, čeprav imajo v tem po-

gledu kmetijske organizacije dovolno težave. Vedeti je namreč treba, da bodo morale te organizacije v prihodnjem letu znatno več pridelati.

● Odlok o izvajanju minimalnih agrotehničnih ukrepov, ki naj bi zagotovili, da bi kmetovalci in organizacije sejele le kakovostna žita, izvajajo zelo različno. Razen v ptujski, ga v nobeni drugi občini niso v celoti izp. n. l. Zato je letos na nekaterih poljih opaziti sabo rasločje žito. Na posvetovanju so sklenili, da bodo opozorili posamezne občinske LO na doslednejše izvajanje tega odloka.

Pri zemljiških zakupih so razpravljali o tem, kako bi organizirali proizvodnjo na površinah, ki so razdrobljene. Najprej naj bi pričeli — seveda če so zato dani pogoji — s proizvodnjo krmne žita. Zadruga doslej za zakupna zemljišča niso dobivale kreditov, zato se je bilo v težavnem položaju. Po izjavi pomočnika sekretarja za kmetijstvo in gozdarstvo LRS inž. Janeza Perovskega na včerajšnjem posvetovanju, bodo zadruga odsele v te namene dobivale potrebna sredstva. S tem se bo daljše zemljišč v zakup še pospešilo.

IZ BEOGRADA

ODPOTUJE NA DOPUST VSAK DAN 40.000 LJUDI

Na beograjski železnici in avtobusni postaji je v teh dneh velika gneča. Vsak dan zapusti avtobusno mesto približno 40.000 ljudi, ki odhajajo na letni odih. Z železnice potujejo odlože dneva 48 avtobusov s 33.000 potniki. S 4.500 potniki na se odpravljajo avtobusi in letali. Vozovnice je več rezervirati ena in a vendar za črno 42. letja do 3. avgusta ni več prostih mest v letalih in spalnikih.

HUDA PROMETNA NESREČA

V torek, 11. t. m., je prišlo v Ptuj na Zagrebški cesti do resnejše prometne nesreče, ko se je kolesar Tomanič Rudolf iz Ptuja, Jadranska c. 17, ne da bi se preprčal, če je cesta prosta ali ne, zapeljal s kolesom od hiše št. 32 na Zagrebški cesti na cestice in ko je v tem trenutku pripeljal po isti cesti neki osebni avtomobil. Kolesar se je zapeljal naravnost pred avtomobil in sofer kljub vsemu svojem prizadevanju ni mogel več preprečiti trčenja. Zavozil je sicer v skrajno levo stran cestišča in na travnik, vendar je pri tem dobil kolesar težko telesno poškodbo.

Krivda je v celoti na kolesarjevi strani, ta je moral tudi oddati svojo kri v preiskavo glede na koncentracijo alkohola v njej. Soferjeva sopotnica (bili sta žena in hčerka) sta bila lažje poškodovana.

iskovali plašč, so brezbržno šli mimo lis tiskarskega črnila, ker me ni nihče dolžil, da sem delala v tehniki.

Matrice in tiskarsko črnilo sem prinašala v tiskarno vedno jaz, medtem ko je papir prinesel najprej Danilo, pozneje pa ne vem več, kako je bilo s papirjem. Našla sem ga že pripravljeno v tiskarni. Ko sem kupovala matrice, sem vedno dobila navodila, v kateri papirnici in pri kateri prodajalci naj se oglašim, ravno tako je bilo za črnilo. Osvobodilna fronta je imela povsod svoje zveznike, zato je šlo delo tako gladko od rok. Prazne matrice sem dala v delo neki tovarišici na nekem uradu in tja prihajala ponje. Sprva pa ji je prinašal Tonček. Čas pa mi je zabrisal imena vseh, ki so nam pomagali v trgovinah in pisarnah, da je v soboto zjutraj zagledal Slovenskega poročevalca bel dan.

Na koncu novembra 1941 sem zapustila tehniko in odšla na drugo delo. Moje prvo delo mi je ostalo od vseh nalog, ki mi jih je nalagala OF, v najlepšem spominu, spremljalo ga je največje zadoščenje, saj sem s tiskano besedo pomagala širiti osvobodilno misel.

C.

Žalostni spomini na Ripač pri Bihaču

(Nadaljevanje)

Iz sobe, kjer smo stanovali, je bil lep razgled na planino, po kateri se je vila cesta za Petrovec. Vedela sem, da so se na tej planini zadrževali partizani, ker so z zarotami svetili s planin vsako noč. Vsako noč so na tej planini izruvali telefonske drogeve in razkopali ceste. Podnevi so ustaši popravljali, ponoči so partizani razkopavali. Ustaši so vedeli, da se bo to ponavljalo. Sklenili so, partizane iztrebiti s planine.

Pripeljali so deset tovrnjakov. Na devet tovrnjakov so se naložili oboroženi ustaši, na desete pa so naložili strelivo. Šli so nad partizane. Opazovali smo jih skozi okno. Devet tovrnjakov je odpeljalo evrovano v planine, le tovrnjak s strelivom je sredi planine gštal. »Menda je nevarno, pa ne upa naprej,« sem rekla. »Ta ima okvaro« me je v hipu prestregel izseljenec Potočnik iz Maribora, ki je med drugimi tudi opazoval v naši sobi Pohod te »hrabre« vojske.

Cez pol ure se je začel kamion počasi premikati. Prilezel je ravno na vrh, ko se je zasklinal močan pok in zagledal smo gost dim. »Počila je guma,« je v hipu menil Potočnik. Rekla sem: »Dvomim, da bi se iz gume sklinal tako črn dim.«

»To je guma!« je zakričal osorno, pogled pa mu je bil še bolj strog kakor besede in ta pogled mi je vse povedal. Šele takrat sem se zavedla, da stoji med nami tudi nekaj ustašev in da ne smemo govoriti kaj takega, kar bi kvarilo ugled ustaške vojske. Zaradi ustašev smo se enoglasno aporazumeli, da je počila guma, čeprav smo vsi vedeli, da je bilo nekaj drugega.

Ta dan so dobili ustaši v tem kraju prvo zasluženno plačilo. Zaradi so pustili ustaše v pla-

nine. Soferju, ki je vozil strelivo pa so vrgli v kabino ročno bombo in tovrnjak s strelivom je obstal.

Od vseh ustašev sta se vrnila le dva popraskana, ta, ki sta se vozila na tovrnjaku, ki je vozil strelivo in še ta dva sta zgubila orožje. Vsi drugi so ostali v planini.

Ustaši si v planino niso upali več. Po strehah so se razvrstili in streljali v planine. Poklicali so na pomoč vojsko, ki je razpostavila po ostrejših svoje strojnice. Življenje v Ripču je bilo vsak dan bolj neznosno. Kruha ni bilo, tudi druge hrane je zmanjkalo. Nastopila je lakota. Ostali smo celo brez vode, ker studencev v Ripču ni bilo. Une pa nismo smeli več piti, ker so ustaške zverine zmetale v Bosanskem Novem v Umo mnogo mlčičev. Po vodo smo hodili sedaj dvajset minut daleč. Tam je curčila iz planine. Hčerka, ki ji je bilo takrat osem let, me je prosila za mleko. Nisem ga imela, ker od takrat, ko se je napolnil Ripač z ustaši in vojaki, nismo dobili mleka nikjer več.

Otrok seveda tega ni verjel. Prosila je, naj ji dam denar, da bo sama dobila toliko mleka, da si bo vsaj malo potolažila glad. Bala sem se, da se ji ne bi kaj zgodilo, ker so strojnice na strehah ropotale nič in dan. Obljubila je, da bo hodila ob zidu. Dala sem ji denar. Odšla je. Strojnice so igrale svojo melodijo, toda glad je bil hujski od straha. Čez uro se je vrnila z denarjem v roki in brez mleka.

Napotila sem se na trg, kjer je vrtnar tu in tam prodajal kako zelenjavo, imela sem malo upanja, da bom kaj dobila, vendar sem šla poizkušat srečo. Misliła sem, da bom mogoče le dobila vsaj pest zelenega fižola in otroku nekaj skuhala.

Na klopi, kjer je po navadi vrtnar prodajal, je sedel kakih

Novi kmetijski kader

(konec pouka na kmetijski šoli Turnišče)

Pred nekaj dnevi, so končali dvotedno šolanje na pojedensko-zivnoredski šoli v Turnišču zadnji absolventi te šole. Šola ima namreč odsej značaj srednje šole in bosta v oboje tu prva dva letnika srečanje kmetijske šole. Učenci pa imajo tudi možnost po dveh letih učenja stopiti v proizvodnjo kot kmetijski proizvajalci.

Zaključne izpite za kvalificiranje pojedence ali kvalificiranje zivnoredca je napravilo od 37 vpisanih učencev 31, od tega stiri s odličnim uspehom. Učenci so v svojem šolanju pridobili poleg teoretičnega znanja tudi temeljito kmetijsko prakso, pri kateri so praktično spoznali uporabo najnaprednejših dosežkov agro in zootehniške v bodoče si ne moremo zamisljati uveljavljanja novih gospodarskih ukrepov, kot je deitev dohodka po delu in gospodarjenje v okviru ekonomskih enot v kmetijstvu brez zadostnega števila kmetijskih strokovnjakov. Po 5-letnem programu bi naj posestva in kooperacija dali 71% tržnih presežkov. Dohodek v kmetijstvu bi se naj povečal od 365 na 637 milijard dinarjev. S tem v zvezi potrebujemo 500 novih agronomov in obratnih inženirjev, 1300 tehnikov in več tisoč strokovno usposobljenih kmetijskih proizvajalcev. Naše kmetijstvo potrebuje delavce, toda ne take, ki znajo le to, kar so se naučili doma na kmetiji.

Najbrž ni odveč, dodati se tudi zaposlovanja obstoječega kmetijskega kadra. Vse bolj postaja pereča vprašanje, ali je kmetijski kader pravilno zaposlen. Imamo veliko primerov, ko se absolventi raznih kmetijskih šol zaposlujejo na neustreznih delovnih mestih n. pr. v gostinstvu, v uradih itd. Uveljavljanje sodobnih tehnoloških postopkov v kmetijstvu brez zadostnega števila kvalifikiranih kadra si ne moremo zamisliti. Pomanjkanje kadrov, z druge strani pa njih nepravilna razvrstitev povzroča, da v praksi zastajajo nekatera bistvena vprašanja realizacije naše kmetijske politike. Lastna proizvodnja kmetijskih zadrug nastaja prepočasno. V kmetijskih zadrugah je premalo sodobnih ljudi, ki bi jo organizirali in usmerjali. Nestrokovno vodenje proizvodnih postopkov ali površno obdelovanje ustvarjajo tem organizacijam gospodarsko škodo in poslovne izgube. Kvarijo se kmetijski stroji, pojavljajo se napake pri uporabi umetnih gnojil, strojev in podobno.

Kam gredo absolventi kmetijske šole Turnišče? Od 31 učencev, ki so uspešno končali šolanje, jih bo osem nadaljevalo šolanje v III. letniku srednje kmetijske šole v Mariboru, ostali pa se bodo zaposlili na družbenih posestvih (15) in v kmetijskih zadrugah (7). Eden absolvent bo najbrže ostal na domačiji. Službe so nastopili kot kvalificirani poljedelci

ali živinorejci. Njihovo uveljavljanje na delovnih mestih pa jih bo lahko pripeljalo tudi do mesta direktorja.

Pri izbiri delovnega mesta je slehernega vodila misel, da je mesto kmetijskega strokovnjaka v proizvodnji. Vzgoja učencev s strani učiteljskega zbora je takšna, da pri slehernem učencu odpade miselnost, da po končani šoli ne bo treba delati, ker je pač absolutni kmetijski šolnik.

Kmetovalci, pošljite svoje sinove in hčere v kmetijsko šolo Turnišče pri Ptuj! Tu imajo možnost postati dobri kvalificirani poljedelci in živinorejci ali pa nadaljevati šolanje v III. letniku

srednje kmetijske šole in postati kmetijski tehnik in se končno vpisati tudi na višjo agronomsko šolo.

Rok vpisa se ni zamujen. Kandidati, ki bi se želeli vpisati naj napišejo prošnjo in jo kolektujejo s 50 din. Priložijo naj zadje šolsko spričevalo, rojstni list, zdravniško spričevalo in priporočilo šole. Učencem iz oddaljenih krajev je omogočeno bivanje v domu, mesečna oskrbina je 7000 din. V kolikor bi starši tega izdatka ne zmogli, naj se obrnejo na področno zadrugo ali posestvo glede štipendije.

Inž. Zorec Egon

Gimnazijska kronika

Ptujski srednješolci uživajo vso svobodo poletnih počitnic: vreme je ugodno, in tudi drugi pogoji so dani, da jih čim prijetneje preživijo in pridejo spočiti jeseni spet v šolo.

Gimnazija pa se leno sonči, kajti sonce jo neusmiljeno žge. Z žalostnim obrazom (okni) se ozira proti kopališču, Birom, Orešju in sploh v vse smeri, kjer se izživljajo njeni obiskovalci. Klopri in stoli škripljejo, kajti naveličali so se že drgnjenja in pomivanja šolskih čistilcev in želijo biti spet poslikani in popisani, kakor med letom, ko so se dijaki izpopolnjevali v risarski umetnosti. Šolski zvonec pa samo molči, nekaj pa kriči v njem: »Da bi jih kolkaj brenila te počitnice, tako mi je dolgčas, med letom pa sem dijakom tolikokrat pomagal v sili, premnogokrat sem katerega obsodil pred tablo rešil eksekucije. V zahvalo se zame nihče niti ne zmeni več.« Vrata na tečajih neusmiljeno zaškripljejo, kadar jih kdo pomotoma odpre.

Zivljenje v gimnaziji je popolnoma zamrlo, če čistilci neumorno hitijo iz razreda v razred, ker uničujejo »velike stvaritve umetnikov«, ki slikajo namesto na platno ali na papir, na šolske klopi. Čistilci neusmiljeno ravnaajo z »dragocennimi slikami« in zbrisejo vse, kar se zbrisi da. Tudi doktorskim podpisom ne prizanešajo, ki so jih umetniki pustili pod svojimi deli, da bi jih s tem ovekovečili. Po hodnikih vladata red in mir, balkon, ki je bil med odmorji glavna »izletniška točka« (čeprav so pristojni organi izdali dekret, s katerim so prepovedali obisk »nevarnega področja«), se izpostavlja neusmiljenim sončnim žarkom. Stranišna vrata, ki so bila med šolo vedno odprta, so sedaj trdno zapahnjena. Tudi toliko priljubljena in obiskana telovadnica s telovadnimi potrebščinami trpi v brezdelju.

Za »zapuščeno« stavbo se nihče (od dijakov!) ne zanima. Redkokdaj zaide kdo (od dijakov!) vanjo po nujnih opravkih (naknadne prijave, izpisnice, potrdila o šolanju in drugo), kjer dobi potrebne informacije.

Toda pustimo gimnazijo drugim (snažilcem), mi pa pogledajmo, kje se nahajajo in kaj počenja naši gimnazijci. Mnogi taborijo ob morju (med drugim tudi letošnji maturanti — na maturskim izletu na Korčuli), drugi — ljubitelji gora osvajajo naše najvišje vrhove Alp, Karavank, Pohorja... Toda razen teh »turistov« so še nekateri, ki so zaradi finančnih ali kakih drugih neprilic ostali doma. Nekateri od teh so zaposleni po podjetjih in ustanovah in ni skoraj podjetja, kjer ne bi imeli ene nove moči (z gimnazije).

Največ »delo željniki« gimnazijcev je sprejel »Kmetijski kombinat«, kjer se gimnazijci udeležujejo v obiranju breskev. Gimnazijci breskve zelo marljivo obirajo in njihovi delodajalci se o njih zelo pohvalno izražajo.

Mnogi nabirajo moči za delovno brigado, ki bo odšla iz Ptuja na delovno akcijo na odsek Grdelica—Skopje 10. avgusta t. l.

Šolska reforma je letošnjim prvošolcem zelo ponagajala; saj so sprejemni izpiti, ki so bili pred dvema letoma, ukinjeni, spet obnovljeni, in vseh 63 novincev je moralo polagati spredalnjem šolanju na gimnaziji jemne izpise. Želimo jim pri namno uspehu.

KF

Končali smo letnik večerne šole

Spominjam se, kakor da bi bilo včeraj, vendar je čez tega minilo že nad pet mesecev. To je bilo v času, ko smo odrasli ljudje ponovno sedli v majhne šolske klopi. Sprva se nismo po-

Če mladina nima drugega razvedrila

Še nekaj k članku:

V zadnji številki Ptujskega tednika, dne 7. julija 1961, se je dotaknil pisec zgoraj omenjenega članka vprašanja razvedrila ptujске mladine, oziroma vprašanja prostega časa, ki ga mladina zapravlja neracionalno. Prav tako se je dotaknil vzgojnega vprašanja.

Zdi se mi, da je članek nepopoln in krivičen, ker pade obdoba na celotno mladino. V kolikor je imel pisec omenjenega članka takšen namen in ima takšno sodbo o ptujski mladini, potem mislim, da jo premočno pozna. Pozna pa tudi zelo ozko problematiko, s katero se je mladina spoprijela in za kaj se bori na področju društveno-zabavnega življenja.

Ptujska mladina se že dalj časa pripravlja za ustanovitev mladinskega kluba, za kar je vložila že precej truda. Imamo v Ptuj si-cer delavski klub, v katerem gostuje tudi mladina, vendar ta ni bil ustanovljen izrecno za njo, ampak za člane sindikata. Ta klub je vsekakor pretesen. Zato so v teku vse priprave za ustanovitev mladinskega kluba. Klubsko življenje, mladine čedalje bolj prodira po večjih krajih, pa tudi manjših po celi Sloveniji. Tu ne mislimo oblik klubskega življenja, kot jih poznamo na zapadu, ker takšne mladina odklanja in jih ne rabi. Od klubskega življenja pričakuje mnogo več. Svoj prosti čas hoče izkoristiti racionalno. V klubu bo lahko spremljala televizijske in radijske oddaje. Nadalje želi imeti v svojem klubu dnevno časopisje, razne revije in ostalo literaturo, ki posamezniku niso dosegljive. Ena skupina se bo zaljuba za moderno glasbo in popevke, druga se bo bolj zanimala za notranjo politiko, zunanjo politiko, filmsko umetnost itd., skratka možnosti je na pretek, kjer bo mladina našla svoje mesto po interesi in strokovnih usmeritvah.

Glavna ovira za ustanovitev mladinskega kluba niso materialna sredstva za opremo, ampak primerni prostori. Vprašanje prostorov bo letos ugodno rešeno in

znali med seboj, danes pa smo dobri prijatelji. Vpisali smo se v večerno šolo, da bi nadoknadili tisto, kar smo zamudili v mladih letih iz takih ali drugačnih razlogov.

Tedensko smo po 20 ur presegli v šoli, po delovnem času seveda. Zato je bilo potrebno vložiti precej truda in časa, da smo obvladali gradivo. Predavanja so bila dobra in opremljena s sodobnimi ponazorili. Od 21 prijavljenecv v začetku jih je ob zaključku ostalo le še 15. Ti so predvideno gradivo precej dobro obvladali, kar jim bo v spodbudo ob vpisu v naslednji letnik v septembru.

Obiskovalci letnika so zelo hvaležni predavateljskemu zboru, ki mu mnogo dolgujejo za svoj uspeh v letniku.

Tomislav Kolar

upamo, da bomo lahko odprli mladinski klub v letošnjem letu. Po drugi strani pa bi bilo iluzorno trditi, da bi s tem rešili vse probleme, v kolikor bi ti obstajali, ki jih vidi pisec. Mladina ima vse možnosti, da se vključuje enakopravno v družbeno življenje, v organe delavskega in družbenega upravljanja.

Kje ima možnost mladina, da se lahko vključi — samo nekaj primerov: v razne športne organizacije, telesno-vzgojna in kulturno-prosvetna društva. Ni zgolj slučaj, da sestavlja lutkovno sekcijo pri DPD »Svoboda« prav mladina, da sestavlja dramsko sekcijo v glavnem tudi mladina. Mladina je našla svoje mesto v ljudski tehniki — pri radioamaterjih, Foto-kino klubu, Avtomoto društvu, Aeroklubu itd. Nismo pa nudi vseh oblik društvenega zabavnega življenja, kakor jih lahko nudijo bolj razvita kulturna

središča, ker so in obstajajo objektivni vzroki. Tu mislim mladinsko kino in mladinsko gledališče. Mladinski kino bo pričel s svojimi rednimi predstavami v jeseni, prav tako mladinsko gledališče. Vendar v teh oblikah nismo videti vseh rešitev. Imamo jih tudi v drugih oblikah, na primer v specializiranih mladinskih organizacijah, kot so taborniki in počitniška zveza. V te organizacije se lahko vključuje mladina, ne samo šolska, ampak tudi ostala, preko katerih lahko spoznava lepote in dosežke naše domovine.

Ta članek nima namena opravičevati zapravljanja v Luna parku, moramo pa si biti na jasem, da po nekaj primerih ne moremo soditi celotne mladine in posploševati. Res pa je morda, da se Luna park predolgo mudi v Ptuj.

Tetičkovice Franc

Dogajanje na Koreji

Sredi maja je vdrla skupina južnokorejskih častnikov v zasebno stanovanje načelnika generalnega štaba Čang Do Junga in zahtevala, naj prevzame vodstvo protivoljakega upora. Šestnajstega maja so tanki in letala nad mestom sporočila, da je dosedanjega režima Dr. Junga konec. Prejšnji ponedeljek pa so generala zbudili ob treh zjutraj in mu sporočili, da je odstavljen, in zahtevali od njega, naj v magnetofonski trak narekuje priznanje, »da ni bil sposoben in da narod potrebuje agresivnega voditelja«.

Kaj se torej dogaja v Koreji? Po najnovejši »napremlbi« zadržni tisk posebno poudarja, da je novi šef države in vodja vojaške junte 34-letni general Pak Čung Hi — nekdanji simpatizer Severne Koreje. General Jung je moral v ječo, kakih 40 generalov in admiralov pa so odpuščali iz službe. Nekaterim očitalo, da so iskali stike s Severno Korejo in s tem pripravljali zaroto proti državi.

Šele sedaj odkrivajo resnico, da je bil pravzaprav pravi »arhitekt državnega prevrata« 16. maja general Pak, vendar se je zaradi Američanov držal v ozadju. Drugače pa je znan kot vodja posebne vojaške skupine, ki se je svoj čas šolala v japonskih vojaških akademijah in si je zaradi tega nadela ime »mandžurska skupina« in izvedla ameriški prevrat.

Pravijo, da je nekdanji po-veljnik ameriških čet v Južni Koreji (ki so tu še nekako po odobrtvi Združenih narodov kot enote OZN), general Carter Magruder spočetka podprl Čanga, pozneje pa tudi Junga, četudi je spočetka obsodil sam prevrat, v strahu, da bi južnokorejski skrajneži zares ne pripravili s svojim dejanjem kak nov vojaški zaplet. Jung ga je znal nekoliko prepričati, da ni tako...

Toda ko so konec junija generala Magruder odpočili, se je »arhitekt v senci« Pak znebil »premočnega« Čanga in vneto izjavil: »Podrli smo mostove za seboj. Sedaj nam preostane le še pohod naprej.« V Washingtonu pa se zaskrbljeno vprašujejo, ali ne pomeni ta pohod — kršitev premirja in polkus napada na Severno Korejo. Taka pot bi utegnila v času, ko svet znova pretresa berlinska kriza, zares pomeniti veliko nevarnost za svetovni mir.

PROSLAVA V RIBNICI NA POHORJU

PRIČAKUJEJO, DA SE BO SVEČANOSTI UDELEŽILO VEČ KOT 30 TISOČ LJUDI IZ MARIBORSKEGA, MURSKOSOBOSKEGA IN CELJSKEGA OKRAJA

● V počastitev 20-letnice ljudske vstaje bo 12. in 13. avgusta v Ribnici na Pohorju proslava, ki se je bo — kot predvidevajo — udeležilo več kot 30 tisoč ljudi iz mariborskega, celjskega in murskosoboskega okraja.

12. avgusta pred dvajsetimi leti je bil v Ribnici na Pohorju prvi spopad s sovražnikom. Pozneje so partizani prav v tem kraju vodili z Nemci še večkrat ogrožene borbe. Pripravljeni odbor za proslavo...

REKORDEN IZVOZ V JUNIJU

Vrednost našega izvoza je znašala v juniju kakih 17,2 milijarde dinarjev. V tem času so naša podjetja kupila v tujini približno za 21 milijard in 300 milijonov dinarjev blaga.

Zunanjetrgovinska in proizvodna podjetja so prodala v juniju na tujih trgih v primerjavi z drugimi meseci v letošnjem letu rekordno količino blaga. Vrednost izvoza v juniju je bila za kakih 3 milijarde dinarjev večja kakor v maju in približno za milijardo 200 milijonov večja kakor lani v juniju. Vrednost uvoza je bila v ju-

niju za blizu 4 milijarde manjša kakor v maju.

REORGANIZACIJA OKRAJNE ZADRUŽNE ZVEZE

Danes dopoldne so na okrajni zadrugi v Ribnici na Pohorju pravljali o organizaciji ekonomske enote v kmetijskih zadrugah in o reorganizaciji okrajne zveze.

Iz programa RTV Ljubljana

NEDELJA, 16. JULIJA
6.00—6.30 Jutranji pozdrav — vmes ob 6.05—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 6.30 Reklame, 6.40 V vedrem ritmu z majhnimi ansambli, 7.00 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved, 7.15 Francja: Poppy: Orientalna suita, 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva, 7.35 Godalji orkestri in naši pevci zabavne glasbe, 8.00 Mladinska radijska igra, 8.30 Iz albuma skladb za otroke, 8.45 Četrt ure z orkestrom Norrie Paramor, 9.00 Poročila, 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden, 9.35 Marjan Kozina: Tri pomladne pesmi na besedila Lili Novy, 10.00 Se pomnite, tovariši... 10.30 Dvajset minut v domačem tonu, 10.50 Nedeljska matineja, 11.40 Silvo Matejčič: Razsvetleli kosovski božur, 12.00 Naši poslušalci čestitajo in podpirajo — I, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Za našo vas, 13.50 Pol ure z velikimi zabavnimi orkestri, 14.15 Naši poslušalci čestitajo in podpirajo — II, 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved, 15.15 Reklame, 15.30 Majhen muzikalni melodij, 16.00 Igrajo za vas, 17.00 Športno popoldne, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Zabravni zvoki za vas, 21.00 Športna poročila, 21.10 Povljenje velikih romanstikov — 2. oddaja, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan, 22.15 Plesna glasba, 23.00 Poročila, 23.05 Modest Musorgski: Odločki iz opere Hovanščina, 24.00 Zgodnja poročila in zaključek oddaje.

PONEDELJEK, 17. JULIJA
5.00—6.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 5.10—5.30 Nekaj domačih, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Po-

ročila, 11.00 Po svetu jazz (ponovitve), 11.30 Najboljši stavki iz Beethovnovih sonat, 12.00 Trio Mahkovič iz Zagorja, 12.15 Kmetijski nasveti, 12.25 Melodije za opoldne, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Domača mešanica... 13.55 Majhen glasbeno popoldne, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Ponedeljska paporoma zabavnih melodij, 20.55 Simfonični koncert del Slavka Osterca.

TOREK, 18. JULIJA
5.00—6.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 5.10—5.30 Nekaj domačih, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Poročila, 11.00 Pevci Marko Novosel, 11.15 Brenje za vročo dno, 11.35 Od flarite do violončela, 12.00 Vaški kvintet je pred mikrofonom, 12.15 Kmetijski nasveti, 12.25 Melodije za opoldne, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Pol ure z Bedichom Smetano, 14.00 Po tihah in strumah, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Poje Komorni zbor RTV, p. v. Milka Skoberneša, 20.30 Radijska igra — Matej Bor: Tekla ure, 21.30 Fran Lhotka: Scherzo, 21.35 Zvonik kolekolodov, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

SREDA, 19. JULIJA
5.00—6.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 5.10—5.30 Nekaj domačih, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Po-

napoved in radijski koledar, 8.00 Poročila, 11.30 Deset minut iz naše beležnice, 11.40 Jurij Gregor: Simfonietta, (Godolni orkester Slovenske filharmonije dirigira Jakob Cipic), 12.00 Kvintet bratov Arsenik, 12.15 Kmetijski nasveti, 12.25 Melodije za opoldne, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Igra bihalni orkester Ljudske milice p. v. Rudolfe Starča, 13.55 Glasbeni desert, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Veliki zabavni orkester „1001 strings“, 20.10 Petar Konjovič: Kostanja, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

ČETRTEK, 20. JULIJA
5.00—6.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 5.10—5.30 Nekaj domačih, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Poročila, 11.00 Mešani zbor Svobode Store p. v. Danila Gruma, 11.15 Branje za vročo dno, 11.35 V ritmu cha-cha, 12.00 Zgodovinski Kranjci s pevci, 12.15 Kmetijski nasveti, 12.25 Hammond orgle, 12.40 Domoljubni napeti izpod zelenega Pohorja, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Edward Mac Dowell: Indijanska suita, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Partizanski miting 1961, 20.50 Literarni večer — Veseli veter (ponovitve), 21.30 Benjamin Britten: Varčevje in luga na lemo Franke Bridgera, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

PETEK, 21. JULIJA
5.00—6.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 5.10—5.30 Nekaj domačih, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Po-

ročila, 5.10—5.30 Množična glasba, 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila, 6.30—6.40 Reklame, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar, 8.00 Poročila, 11.00 Ansambel Mojmirja Sepele izliva sklade domačih avtorjev, 11.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Igra bihalni orkester Ljudske milice p. v. Rudolfe Starča, 13.55 Glasbeni desert, 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Ponočni centralne proslave ob dnevu vstaje, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

SOBOTA, 22. JULIJA
6.00—7.00 „Hej tovariši, pod orožje vsi...“ (Partizanske in množične pesmi ter koračnice) — vmes ob 6.05—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar, 7.00 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved, 7.15 Fran Lhotka: Jugoslovanski capriccio (Orkester Zagrebške filharmonije dirigira Milan Sachs), 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva, 7.35 „Le vskup, uboga gmaljaj!“, Pesmi naših partizanov, 8.00 „Divjal je boj in v ozračju mi smo rasli“, 11.10 „Zepol zdej, srce parizanov“, 12.00 Orkestralni spored jugoslovanske zabavne glasbe za opoldne, 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Zdrženi perški zbori koroških Slovencev p. v. Pavla Kernjaka in Zdravka Hartmana, 19.00 Obvestila, 19.05 Zbor Slovenske filharmonije dirigira Lavro Malčić, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Pol ure z jugoslovanskimi zabavnimi orkestri, 20.30 Mahovili Leger: „Leita enašiljurišene“, Radijska prireditve opere, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

PROMETNA NESREČA BREZ TEŽJIH POSLEDIC

Av gust Meško, voznik konjske vprege, je 7. julija t.l. peljal ob 11. uri po Pletarski ulici voz, naložen s premogom. Ker so mu popustile zavore na vozilu, je vprega zdrknila po Pletarski ulici navzdol preko Bezjakove ulice v cementno ograjo nad Zivliskim trgom s tako silo, da je ograja popustila, konja pa je zaneslo preko ograje na Zivliski trg.

Konj je bil le laže poškodovan, škoda, ki je nastala ograji, pa znaša le nekaj več od 5000 din. dočim na vpregi materialne škode ni bilo.

Sreča je bila v tem, da v trenutku nesreče ni bilo ob ograji ljudi, ker bi v nasprotnem primeru bile tudi človeške žrtve.

Za vsakogar nekaj zanimivega

Knjige in časopisi, radio in televizija

Po podatkih v letni publikaciji Organizacije Združenih narodov za prosveto, znanost in kulturo »Osnovna dejstva in številke« imajo največ knjig na razpolago sovjetski državljani v knjižnicah, največ radijskih in televizijskih sprejemnikov imajo Amerikanci, medtem ko Britanci najbolj be-

rejo liste in časopise in Avstranci najčesče obiskujejo kino predstave.

V Sovjetski zvezi je bilo leta 1958 v knjižnicah na razpolago bralcem 752,6 milijona knjig, v ZDA 200 milijonov in v Veliki Britaniji 71 milijonov knjig. V Sovjetski zvezi je tudi največ obiskovalcev muzejev (39,9 milijona), na drugem mestu je Britanija (10,9 milijona), sledi

Japonska z 10,4 milijona, medobiskovanju muzejev.

Glede časopisov so ZDA z 1745 dnevniki na prvem mestu, toda te kupuje le 327 prebivalcev od vsakega tisoč. V Veliki Britaniji kupuje dnevne liste 375 od tisoč prebivalcev, na Švedskem 464, v Luksemburgu 429, na Finskem 420. Najobsežnejši so listi v ZDA, da odpade na prebivalca 35,6 kg časopisnega papirja letno, v Avstraliji 27,2 in v Novi Zelandiji 25,5 kg.

Avstranci najpogosteje obiskujejo kino predstave. Vsak prebivalec obišče kino letno 17,4-krat, na Malti 17,3-krat, v Novi Zelandiji 16,7-krat in v Sovjetski zvezi 16,2-krat. V Veliki Britaniji obišče kino vsak prebivalec 14,5-krat in v ZDA 12,3-krat na leto.

ZDA, dežela, kjer je tudi Hollywood, ne proizvede največ dolgotrajnih filmov. Leta 1958 je bila na prvem mestu Japonska s 516 filmi, sledile pa so ji Indija z 295, ZDA z 288, Hongkong z 240, Francija s 126 in Velika Britanija s 121 filmi.

V ZDA je bilo koncem 1959, leta 52,6 milijona televizijskih sprejemnikov, kar pomeni na 1000 prebivalcev 290 televizorjev. V Veliki Britaniji je bilo 10,1 milijona televizorjev ali 195 na 1000 prebivalcev. Ustrezne številke za Kanado so 3,4 milijona na 196, za Zahodno Nemčijo 3,3 milijona in 61, za Japonsko 3,3 milijona in 35, za Sovjetsko zvezo 3,5 milijona in 17 na 1000 prebivalcev.

Radioaparator je največ v ZDA. Leta 1959 jih je bilo skupno 168 milijonov ali 941 aparatov na 1000 prebivalcev. V Kanadi odpade na 1000 prebivalcev 374 aparatov, v Sovjetski zvezi pa 190.

ŠPORT

Sindikavno prvenstvo v nogometu je končano

Komisija za organizacijo športnih iger pri občinskem sindikalnem svetu Ptuj je v počastitev 20. obletnice naše revolucije organizirala veliko sindikalno tekmovanje v nogometu.

Ceprav je na našem območju nogomet slabo razvit, se je nepričakovano prijavilo veliko število sindikalnih ekip.

Skupaj se je prijavilo 10 ekip, ki so se borile za čimboljši plasman na tem tekmovanju.

Ker je bilo tekmovanje v počastitev 20. obletnice vstaje, se je vanj vključila tudi ekipa garnizona Ptuj in športni aktiv Gimnazije Ptuj.

Tekmovanje je bilo zelo zanimivo, saj je posamezne tekme gledalo večje število gledalcev.

Končna tabela je naslednja:

1. Tovarna avtoopreme A	9	5	2	2	27:9	12
2. Gozdar Ptuj	9	4	3	2	24:19	11
3. Panonija Ptuj	9	3	1	3	22:18	11
4. Tiskarna Ptuj	9	2	3	4	16:25	7
5. Tovarna avtoopreme B	9	3	0	6	27:31	6
6. Pekar Ptuj	9	2	1	6	17:24	5
7. Mlekarna Ptuj	9	2	0	7	14:32	4
8. Veterinar Ptuj	9	0	0	9	0:32	0
Izven konkurence:						
1. Garnizon JLA Ptuj	9	9	0	0	47:3	18
2. Aktiv Gimnazija Ptuj	9	8	0	1	29:20	16

Zmagovalec tekmovanja sprejme lep pokal.

pa

ATLETI DRAVE V GORIŠNICI

Na atletskem tekmovanju v okviru športnega tedna v Gorišnici so sodelovali tudi nekateri atleti Drave. V teku na 800 m je Rižnarjeva dosegla lep rezultat 2:43,6; na 100 m je zmagala med mladinkami Podpadec 15,7 med mladinci pa Ročak 12,0. Z istim rezultatom je zmagal tudi med

člani, vendar je tekel izven konkurence. V teku na 1000 m je zmagal tudi član Drave Gojčič. Progo je pretekel točno v treh minutah. Peto zmago na tekmovanju pa je dosegel pionir Carli, ki je preskočil višino 150 cm, na 160 cm mu pa dva poizkusa nišla uspela.

R.

Objave in oglasi

Prodaja

ZIDANA STEDILNIKA, dobro ohranjena, prodamo. Ogled dopoldne. Lackova 8 (Nemec). POLOVICO HISE v bližini centra prodam. Naslov v upravi.

Šewito

ISCEN DELO pri živini. Naslov v upravi.

Izjava

Kumer Anglea, Runeč 49, obžalujem in preklicujem žaljivke, ki sem jih izrekla napram Munda Mariji, Runeč štev. 47, ter si ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona.

Tržne CENE

dne 11. julija 1961

Povrtine: čebula 70—80, fi-

žol luščeni 80; fižol v stročju 80; grah 60; grah luščeni 120; krompir 25—30; kumare 80; kumare za vlaganje 100; korenje 80; peteršilj 100; rdeča pesa 50; česen 140; solata endivija 50 do 80; solata v glavah 50—80; špinata 100; zelje v glavah 50; rdeče zelje 40; ohrovt 60.

Sadje in sadeži: breskve 50 do 100; črnice 100; hruške 70 do 100; jabolka 50—70; jagode vrtnice 300; kis domači 40; marelice 50—100; maline 150—200; ringlo 80—100; višnje 50; slive 40—60.

Zitarice in mlevski izdelki: ječmen 40; koruza 30—40; proso 80; koruzni zdrob 60.

Mleko in mlečni izdelki: surovo maslo 600—700; mleko 40; smetana 200; sir komad 50 do 100.

Perutnina in jajca: jajca 17 do 18; piščanci par 600—800; kokoši komad 500—600.

Maščobe: zaseka 300.

Občinski ljudski odbor
Ptuj

Obvestilo

davčnim zavezancem zasebnih kmetijskih gospodarstev na območju občine Ptuj

Obveščamo vse davčne zavezance zasebnih kmetijskih gospodarstev na območjih krajevnih uradov Ptuj, da bodo uradni davčni razporedi ugotovljenih davčnih osnov in odmere kmečke dohodnine ter občinske doklade, kakor tudi odmere prispevkov za zdravstveno zavarovanje zasebnih kmetijskih proizvajalcev za leto 1961 glasom določil 31. člena Uredbe o dohodnini (Uradni list FLRJ štev. 22/61)

javno razgrnjeni

na vpogled vsem davčnim zavezancem v času od 19. julija do vključno 31. julija 1961 ob delavnikih od 6. do 13. ure v prostorih krajevnih uradov.

Pritožbeni rok zoper odmero davčnih obveznosti od kmetijstva teče do vključno 15. avgusta 1961. Po tem pritožbenem roku vložene pritožbe se bodo kot prepozno vložene zavrnilo.

Morebitne pritožbe zoper kmečko davčno odmero za leto 1961, kolkovano z 200 din državne takse, se vlagajo v določenem zakonitem pritožbenem roku na Občinski ljudski odbor — Uprava za dohodke, Ptuj.

Vse davčne zavezance kmetijskih gospodarstev se posebej obveščamo, da lahko dvignejo v času razgrnitve davčnih razporedov pri svojem krajevnem uradu izvleček o davčni odmeri iz davčnega razporeda in da si morebitne nepravilnosti odmere predhodno, preden vlagajo pritožbo, uredijo osebno pri pristojnem Katastrskega uradu v Ptuj.

Sej
uprave za dohodke
Franc Voda

Obvestilo

Uprava Ljudske in študijske knjižnice Ptuj sporoča:

1. Zaradi letnih dopustov bo v času od 17. do 26. julija v oddelku ljudske knjižnice skrajšan delovni čas. Knjižnica bo odprta v ponedeljek, sredo in petek popoldne od 16. do 18. ure, v torek, četrtek in soboto pa popoldne od 7.30 do 9.30.

2. Zaradi čiščenja in beljenja prostorov bosta v času od 28. julija do 20. avgusta zaprta oddelka ljudske in mladinske knjižnice.

3. Zaradi letnih dopustov bo v času od 17. do 21. julija čitalnica študijske knjižnice odprta samo dopoldne.

Uprava

Na podlagi 143. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, štev. 17-298/61) komisija za delovna razmerja pri Kmetijski zadrugi »Ptujsko polje« Gorišnica

razpisuje

naslednja delovna mesta:

1. šefa splošnega oddelka,
2. računovodje,
3. šefa proizvodno operativnega oddelka,
4. šefa komercialne.

Pogoji za razpisana delovna mesta so:

pod 1. srednja strokovna izobrazba in 5 let administrativne prakse, ali nepopolna srednješolska izobrazba in 10 let prakse v administrativnem poslovanju zadruga, pod 2. ekonomska srednja šola in 5 let prakse ali nepopolna srednješolska izobrazba in najmanj 10 let računovodske prakse v zadrugi, pod 3. inženir agronomije ali kmetijski tehnik z najmanj 5-letno prakso, pod 4. kvalificirani trgovski delavec s 5-letno prakso ali z nepopolno šolsko izobrazbo in najmanj 10-letno prakso v vodenju trgovskih poslov v zadrugi.

Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov zadruga.

Prošnje s kratkim življenjepisom dostavite na upravo zadruga najpozneje do 20. julija 1961.

Razpis ostane v veljavi do izpolnitve razpisanih mest.

Komisija

OSEBNA KRONIKA

ROJSTVA

Vesnjak Marica, Turški vrh 111 — Marico; Murko Marija, Draženci 15 — Danico; Ga. z Marijo, Brezovec 37 — Borica; Veršič Neža, Nova vas 6 — Marjana; Vantur Marijeta, Sesterje 61 — Marjana; Kaučević Marija, Gor. Pristava 50 — Jožefa; Strelec Ivana, Prvenci 21 — dečka; Sakelšek Stanislava, Zg. Pristava 46 — Ireno; Golob Marija, Mezgovci 39 — Olgo; Šimenko Angela, Brstje 14 — Branka; Klajnčar Angela, Vodranci 10 — deklko; Skurjeni Draga, Ločič 17 — dečka; Mahorič Angela, Janežovci 12 — Milico; Kramberger Francka, Zagrebška cesta 12 — Vilka; Borko Marija, Obrež 25 — Miroslovo; Weissner Anica, Tomaž pri Ormožu 32 — Ivana; Gavez Rozika, Cirkulane 31 — Brigito; Haber Katica, Trg mladinskih brigad 2 — Gorana; Repotočnik Marija, Stari grad 24 — Dušico; Horvat Marija, Nova vas 14 — Ančko; Petek Ivanka, Gajevci 35 — Ivana; Murko

Marjeta Kicar 25 — Vladimira; Hojnik Marija, Podvinci 67 — Dragico; Sprah Gizela, Trdo-bojci 25 — Ireno; Mesarič Rozalija, Dežno 55 — Marjeto; Samoljenko Danica, Dolane 9 — dečka; Rihtarič Ana, Zamušani 48 — Franci; Donaj Marija, Gajevci 22 — deklko; Lipin Rozalija, Vratno 38 — dečka; Meško Elizabeta, Mlinska cesta št. 7 — Vladimira; Murko Erna, Vintarovi 30 — Nado; Iljavec Marija, Velika Varnica 28 — deklko; Vedernjak Marija, Prešernova 33, Ptuj — Zlatka; Grabar Ivana, Kicar 95 — Borisa.

POROKE

Prešeren Emil, Sladki vrh 1, in Jabločnik Ančka, Bezjakova štev. 14.

SMRTI

Celan Alojz, Zlatoličje 75, roj. 21. junija 1961, umrl 23. junija 1961.

Aeroklub Ptuj bo priredil v okviru praznovanja 20. obletnice vstaje in občinskega praznika občine Ptuj

veliki letalski miting

ki bo 6. avgusta t.l. na ptujskem letališču v Mošakajncih.